

Ote pidemmästä kokonaisuudesta. Paikka vanhustenhoitolaitos ja henkilöinä muistisairas entinen vääpeli Elmeri ja hoitaja Riitta. ***** Huoneessa haisi kitkerälle. Ilma oli paksua. Ovelta saattoi nähdä paljaat, hilseilevät luisevan kalvakat sääret, ja kuopalle painuneen erikokoisia luomia täynnä olevan vatsan. Yläosa kehosta oli sivulle osittain vedetyn vihreän verhon takana piilossa. Sen takaa kuului rytmikäs puhetta jäljittelevä, mutta kuitenkin enemmän suhisevaa ölinää muistuttava ääni, mutta jonka välissä yllättäen saattoi kuulla jopa selviä sanojakin: "Ashh...ashh, ase..ash...ashent...lepo." Sitten kuului jotain laulun tapaistakin: "Shinirihstilippuummme... sulle valaan vahannomme kaalihiin, siun puoleshtas ellää ja kuola oo haalume koorokehiin". Tekohampaattomalla suullaan asukas yritti muodostaa oikeita sanoja, mutta sai kaiken kuulostamaan enemmänkin humalaisen hourailulta kuin oikealta, selvältä suomenkieleltä. Samaan aikaan hän nypläsi koukistuneilla sormillaan nenänpielessään olevaa rupea irti. Se ei koskaan ehtinyt parantua, kädet olisi pitänyt sitoa kiinni ja usein hoitaja ei sitä raaskinut tehdä, joten potilaan nenä sai tuta jatkuvaa ilkeäältä potilaan omalta taholta. Käsien sitomista oli yritetty monia kertoja, mutta potilas ahdistui tuosta toimenpiteestä silmin nähdessä; alkoi kiroilla, riehua, lopulta vaipui apatiaan, eikä puhunut sitä vähääkään, mitä muutoin. Jos hänelle antoi tekemistä, vaikkapa askartelua ja pelkkä lehtikin jo auttoi, hän unohti nenänsä ja siinä asustavan mielenkiintoisen ja aina uudistuvan, kynsien alta mukavasti paikkansa löytävän muodostelman. Elmerille lehden rapisevat sivut ja värikkäät kuvat tuottivat suurta mielihyvää. Tunnit kuluivat hänen selatessa hitaasti yhtä ja samaa lehteä ja tutkien innokkaasti lehdillä näkyviä kuvia. Riitta lähestyi vuodetta varovasti, mutta määrätietoisesti, yrittäen olla pelästyttämättä muistoihinsa vaipunutta Elmeriä. Peitto oli potkittu vuoteen päätyyn pikkuruiseksi, ryppyiseksi kasaksi ja vaipan alta norui ruskea vana lakanalle asti. "Täällähän se Elmeri laulaa niin komiasti että!! Mutta oijoi, mitäs on nenänpielelle taas tapahtunu... ku selekänsä kääntää, niin alkaa tämä Elmeri-poika rapsutella ja kuopia nennäänsä. Pitäskö siihen laittaa semmoinen Pelle Hermannin punanen nenä suojakorkiksi? Samalla olisit meidän maskottina tuolla olohuoneen puolella, me katos tarvittas semmone oma sairaalaklovni tännekin välillä..." Riitta naurahteli ja jutteli niitä näitä samalla pesuvälineitä viereensä kooten. Haju oli tänään äärimmäisen kuvottava, pistävä ja tuntui tunkeutuvan nenän, jopa ihon kautta sisäelimiin asti. Näin ehkä ajatteli se, joka ei ole usein näin läheltä sitä haistanut ja melkein maistanut, sillä siltä se todellakin tuntui hajun ylittäessä lähes sietorajan. Riitta kyllä haistoi kaiken, kuten kuka tahansa normaalin hajuaistin omaava ihminen tekee, mutta osasi hengittää jo suun kautta näitä töitä tehdessään eikä lopulta juuri edes ajatellut koko asiaa. Hän huikkasi käytävällä näkyvän työkaverinsa huoneeseen ja yhdessä he pyöräyttivät näppärästi Elmerin kyljelleen. Riitta asetti alle suojan ja ryhtyi irrottamaan vaippaa, joka tällä kertaa ei ollut hoitanut tehtäväänsä mallikkaasti. No, olihan kyseessä vatsantoimituspäivä ja tulokset ovat silloin usein vaipankestämättömiä varsinkin Elmerin kohdalla. Syöminen oli niitä harvoja asioita, joista Elmeri osasi vielä nauttia ja jonka hän osasi itse tehdä. Elmeri örisi ja Riitta rauhoitteli pyyhkien samalla velton ihon peittämää takamusta. Tarkat silmät havaitsivat punotuksen ja alkavan makuuhaavan: "Jahas, se on selällään makuu nyt vähäksi aikaa lopetettava, saat Elmeri kattella ikkunasta ulos nyt jonkin aikaa, vaan mikäpä se siinä, aurinko paistaa ja linnut livertää. Laitamma ikkunanki auki, niin kuulet paremmin, mitä ne siellä juttelevat..." Ei kulu aikaakaan, kun uusi, puhdas vaippa oli paikoillaan ja huoneen alkoi vallata pesuaineen raikas tuoksu. Elmeri intoutui laulamaan vielä toista muistamaansa mielilaulua: "Metsässä ei liikahaa leeehtiikähään...oon ku luoto kuooooolluu jo ooois..."